

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – maart 2020

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maand maart.

1. Discussies voorbij maand in de (Europese) Raad

1.1. Ministers van Europese Zaken beslissen om toetredingsonderhandelingen met Noord-Macedonië en Albanië te openen

Op 24 maart vond er ter vervanging van de Raad Algemene Zaken een videoconferentie plaats tussen de ministers van Europese Zaken. De leden van de Raad bogen zich opnieuw over de aanbevelingen van de Europese Commissie om de toetredingsonderhandelingen met Noord-Macedonië en Albanië te openen. Alle lidstaten spraken zich uit voor het openen van de toetredingsonderhandelingen met beide landen, weliswaar met een onderscheid tussen beiden. België en Vlaanderen pleitten voor een sterkere conditionaliteit en strikte *merit based* aanpak in het Europese uitbreidingsbeleid. Vlaanderen toonde zich kritisch voor het openen van de toetredingsonderhandelingen, zeker wat Albanië betreft, maar sloot zich uiteindelijk aan bij de EU consensus onder de voorwaarden dat de aangescherpte conditionaliteit strikter wordt gemonitord, het toetredingsproces ten allen tijde kan worden teruggedraaid of opgeschort, de pretoetredingssteun in voorkomend geval kan worden geschrapt en de opening van deze onderhandelingen niet onherroepelijk leidt tot een toetreding tot de EU. Door verschillende lidstaten werd verwelkomd dat de EU ook in crisistijden belangrijke beslissingen kan nemen. Verder verwelkomde een groot aantal lidstaten waaronder België en Vlaanderen de nieuwe methodologie van de Commissie die de conditionaliteit en het geloof in het toetredingsproces versterkt. Vervolgens stond de EU-aanpak van de coronacrisis als variapunt op de agenda. Lidstaten riepen op tot goede Europese samenwerking o.a. in het tegengaan van de verdere verspreiding van het virus, het mitigeren van de economische impact van de crisis, de repatriëring van EU-burgers en het bestrijden van desinformatie. Het merendeel van de lidstaten pleitte ook voor een sterke coördinerende rol van de Europese Commissie op deze specifieke punten. Verder was er aandacht voor de mogelijke langetermijneffecten van de crisis en de uitdagingen voor de Europese Unie die deze crisis blootlegt en waaraan in de toekomst gewerkt zal moeten worden.

1.2. Europese Raad formuleert 5 prioriteiten in aanpak van coronacrisis

Op 26 maart vond de geplande Europese Raad plaats via videoconferentie. Gezien de omstandigheden stond de agenda volledig in het teken van de Europese respons op de coronacrisis. Vijf prioriteiten werden naar voor geschoven voor de Europese aanpak van deze crisis: inzetten op maatregelen om de verspreiding van het virus te beperken, het beschikbaar stellen van medisch materiaal, het bevorderen van onderzoek, het aanpakken van de sociaaleconomische gevolgen en de repatriëring van EU-burgers die vastzitten in derde landen. De leden van de Europese Raad riepen ook op om voorbereidingen te treffen voor een terugkeer naar een normaal functioneren van de maatschappij en economie in Europa. Zij vroegen de voorzitters van de Commissie en de Europese Raad om samen met andere instellingen een routekaart voor te bereiden. Er werd ook opgeroepen na te denken over het huidig crisismanagement van de Unie, en welke lessen hieruit getrokken kunnen worden. Belangrijkste discussiepunt op deze Europese Top was de mogelijke inzet van financiële instrumenten om op de crisis te reageren. Verschillende lidstaten waaronder Italië en Spanje dringen sterk aan op de ontwikkeling van een gemeenschappelijk schuldinstrument om het financieel herstel van de Unie te bevorderen. Andere lidstaten, o.a. Nederland en Duitsland zijn hier tegen gekant en vinden het nog te vroeg om dergelijke instrumenten in te zetten. De leiders spraken ook over de mogelijke inzet van het Europees Stabiliteitsmechanisme. Er kon echter geen akkoord gevonden worden, en de ministers van Financiën van de EU-lidstaten kregen de opdracht om binnen de twee weken met nieuwe voorstellen te komen.

1.3. Onderhandelingen over toekomstige relaties tussen het VK en de EU gaan van start

Begin maart vond de eerste onderhandelingsronde tussen het VK en de EU plaats. Hieruit werd opnieuw duidelijk dat de posities van de EU en het VK op dit moment nog ver uit elkaar liggen, voornamelijk op vier domeinen, met name afspraken rond het vrijwaren van een gelijk speelveld, governance van het akkoord, het sluiten van één alomvattend akkoord vs. verschillende, aparte akkoorden en tot slot afspraken rond visserij. Het zullen voornamelijk deze thema's zijn waarover de EU en het VK compromissen zullen moeten vinden de komende maanden om een akkoord te bereiken voor het einde van de transitiefase. De uitbraak van COVID-19 heeft een ernstige negatieve impact op de onderhandelingen en zal de beperkte tijd die voorzien was voor deze onderhandelingen nog krappert maken. De onderhandelingsteams konden niet langer fysiek samenkomen en zowel Europees onderhandelaar Barnier als Brits onderhandelaar Frost zaten in quarantaine. Het VK en de EU wisselden wel ontwerpverdragsteksten uit die bedoeld zijn als basis voor het uiteindelijke akkoord. De grote discussiepunten die bij aanvang van de onderhandelingen reeds duidelijk waren, worden ook in deze teksten gereflecteerd. De uitbraak van COVID-19 stuurt de planning voor de onderhandelingen grondig in de war, maar beide partijen blijven wel constructieve contacten onderhouden. Eind maart vond de eerste bijeenkomst van het Gemengd Comité dat instaat voor de correcte uitvoering van het Terugtrekkingsakkoord plaats via videoconferentie. Daarnaast zullen de onderhandelingsteams vanaf eind maart ook opnieuw (virtueel) onderhandelen. Voor Vlaanderen is het essentieel dat er tijdig een ambitieus akkoord bereikt wordt zodat een no-deal brexit vermeden kan worden.

1.4. Uitvoer van persoonlijke beschermingsuitrusting naar derde landen enkel nog mogelijk met bijzondere toestemming

Door de uitbraak van het coronavirus werden tijdens de maand maart de Raad Handel en de EU-China top geannuleerd en onderhandelingsrondes uitgesteld. Om de voorraad van persoonlijke beschermingsuitrusting binnen de EU te waarborgen heeft de Commissie een uitvoeringsverordening opgesteld die de uitvoer van dergelijke uitrusting naar derde landen slechts toelaat mits een bijzondere toestemming. Daarnaast werden er ook richtlijnen gepubliceerd voor de lidstaten inzake screening van buitenlandse investeringen nadat eerder werd opgeroepen om waakzaam te zijn en te voorkomen dat de huidige crisis leidt tot een verlies van kritieke activa en technologie. Voorts werd er een staatssteun regeling aangepast om toe te laten dat staatsverzekeraars nu ook kortlopende exportkredietverzekeringen die betrekking hebben tot landen binnen de EU en enkele landen daarbuiten (zoals de VS en Japan) kunnen dekken. Ten slotte werd op 30 maart de vrijhandelsovereenkomst tussen de EU en Vietnam door de Raad goedgekeurd, uitzonderlijk via schriftelijke procedure omwille van de Coronamaatregelen. Het is nu aan Hanoi om de overeenkomst aan Vietnamese kant te bekrachtigen met het oog op een uiteindelijke inwerkingtreding.

1.5. Raad Buitenlandse Zaken verwerpt het gebruik van migratiedruk door Turkije voor politieke doeleinden

De Raad Buitenlandse Zaken nam op 6 maart een verklaring aan over de crisis in Idlib en de situatie aan de EU-buitengrenzen met Turkije. Daarin erkent de Raad de toegenomen migratielast en -risico's waarmee Turkije op zijn grondgebied wordt geconfronteerd en de aanzienlijke inspanningen die het heeft geleverd om 3,7 miljoen migranten en vluchtelingen op te vangen. De Raad verwerpt ten stelligste het gebruik van migratiedruk door Turkije voor politieke doeleinden en herhaalt dat de EU en haar lidstaten vastbesloten blijven om de EU-buitengrenzen doeltreffend te beschermen, conform het EU-recht en het internationaal recht. De Raad herhaalt ook dat de EU volledig solidair is met Griekenland, dat zich met een nooit eerder geziene situatie geconfronteerd ziet, evenals met Bulgarije, Cyprus en andere lidstaten in hun inspanningen om de EU-buitengrenzen te beheren. Wat betreft Idlib merkt de Raad op dat het recente en aanhoudende offensief van het Syrische regime en zijn medestanders, waaronder Rusland, onnoemelijk menselijk leed teweegbrengt en de ergste humanitaire crisis veroorzaakt heeft sinds het begin van het Syrische conflict. De Raad roept daarom op tot een dringende de-escalatie van het conflict in Syrië om te vermijden dat het afglijdt naar een internationale militaire confrontatie, en om verder lijden te voorkomen.

1.6. Ministers van Buitenlandse Zaken slaan handen in mekaar om EU-burgers te repatriëren

De EU-ministers van Buitenlandse Zaken hielden op 23 maart een videoconferentie. De ministers wisselden van gedachten over de internationale respons op het nieuwe coronavirus, met bijzondere aandacht voor de repatriëring van in het buitenland gestrande EU-reizigers. Ook bespraken de ministers hoe de internationale samenwerking en solidariteit kunnen worden opgevoerd om de kwetsbaarste landen te ondersteunen. De ministers van Buitenlandse Zaken veroordeelden de pogingen om de Europese Unie in diskrediet te brengen door middel van desinformatie en het stigmatiseren van EU-burgers in het buitenland met betrekking tot de COVID-19-pandemie. De ministers gingen ook kort in op enkele dringende vraagstukken op de internationale agenda, zoals de uitvoering van de verklaring EU-Turkije, en de stand van de besprekingen over de nieuwe operatie in het Middellandse Zeegebied van het Gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid.

1.7. België pleit voor een zo kostenefficiënt mogelijke transitie en coherente Europese maatregelen om de doelstellingen van de Europese Green Deal te realiseren

De ministers van Leefmilieu wisselden van gedachten over de mededeling inzake de Europese Green Deal (GD), meer bepaald over de te nemen prioritaire acties om de doelstelling van klimaatneutraliteit in de EU te bereiken en over de volgende stappen om te komen tot een circulaire economie. Sommige lidstaten pleitten ervoor om snel een verhoogde Europese emissiereductiedoelstelling voor 2030 aan te nemen, zodat de EU tijdens de conferentie van de partijen bij het klimaatverdrag (Glasgow oorspronkelijke datum november 2020, maar zal wegens COVID-19 worden uitgesteld) met deze ambitieverhoging derde partijen zou kunnen overtuigen om ook een tandje bij te steken. Andere lidstaten vroegen om eerst werk te maken van een grondige impactanalyse. De Europese Commissie, bij monde van uitvoerend vice-voorzitter Timmermans, gaf aan werk te zullen maken van een grondige impactanalyse en dat een voorstel voor verhoging van de doelstelling pas ten vroegste in september zal op tafel komen. België benadrukte het belang van een zo kostenefficiënt mogelijke transitie, sterke en coherente Europese maatregelen (vb. inzake uitstootnormen van voertuigen, ondersteunen van innovatie...), de update van de Europese vastgestelde bijdrage voor 2030 op een evenwichtige, transparante en billijke wijze én in relatie tot de bijdrages van alle Partijen. België benadrukte ook het belang van financiering voor het realiseren van deze transitie, en de noodzaak dat deze transitie op een sociaal rechtvaardige manier gebeurt. Alle lidstaten keken uit naar de publicatie van het nieuwe actieplan inzake circulaire economie, in het bijzonder naar acties inzake productbeleid en acties in verschillende grondstofintensieve sectoren. België benadrukte ook dat de Europese recyclagemarkt versterkt moet worden, en dat er gestreefd moet worden naar niet vervuilende materiaalkringlopen, waarbij de aanwezigheid van zorgwekkende stoffen wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt.

1.8. Ministers van Volksgezondheid pleiten voor samenwerking en solidariteit in de aanpak van de COVID-19 crisis

Op de Raad Volksgezondheid van 3 maart wisselden de ministers van gedachten over de aanpak van de COVID-19 crisis. Italië gaf aan haar ervaringen te willen delen met andere lidstaten, onder meer op technisch, wetenschappelijk en organisatorisch vlak. De richtlijnen van de Wereldgezondheidsorganisatie en het Europees Centrum voor Ziektepreventie en – controle moeten gevolgd worden. De beste manier om de gezondheid in de EU te garanderen is door samen te werken, te werken op basis van wetenschappelijk advies en strijd te voeren tegen desinformatie en fake news. De Europese Commissie en verschillende lidstaten wezen op het belang van solidariteit. De voorraden geneesmiddelen en medische hulpmiddelen worden gemonitord en de Commissie kondigde een gezamenlijke aanbesteding aan voor de aankoop van beschermingsmateriaal. De Commissie zal ook de mogelijkheden onderzoeken voor een gezamenlijke aanbesteding voor wat geneesmiddelen betreft en stelde 47,5 miljoen euro ter beschikking voor onderzoeksprojecten (diagnostiek, vaccins, behandelingen, etc.).

De Commissie verwees naar bestaande fondsen voor noodfinanciering (solidariteitsfonds, noodfonds, etc.). Wat het exportverbod betreft zijn er redenen waarom deze unilaterale maatregelen mogelijk zijn, maar deze moeten evenredig zijn en voorafgaandelijk gemeld worden aan de Commissie. De Commissie kondigde verder aan bestaande maatregelen tegen prijsstijgingen en woekerprijzen te zullen toepassen.

1.9. Vlaanderen werkte actief mee aan Opatija Verklaring over de toekomst van watergebonden transport in de EU

Het voornaamste resultaat van de informele zitting van de Europese ministers voor transport (maritieme zaken) was de aanneming van de zogenaamde Opatija Verklaring over de toekomst van watergebonden transport in Europa. De Verklaring moet gelezen worden tegen de achtergrond van de Green Deal waarbij de (maritieme) transportsector prominent naar voren komt enerzijds als één van de strategische sectoren voor het verder terugdringen van de emissie-uitstoot, maar anderzijds ook wegens de sterke economische traditie van de scheepvaart in de Europese interne markt en de globale connectiviteit. In de Verklaring komen de ministers overeen werk te maken van een koolstofneutrale en duurzame watergebonden transportsector, digitalisering, vaardigheden en opleiding en veiligheid. Ook wordt in de Verklaring benadrukt dat een duurzame transitie van de sector gerealiseerd moet worden zonder competitiviteit te verliezen. De Vlaamse Regering wil enerzijds de maritieme-logistieke-industriële clusters in Vlaanderen verder uitbouwen en blijvend duurzaam valoriseren. Anderzijds wil de regering de binnenvaart prominent naar voren schuiven als een volwaardige en aantrekkelijke vervoersmodus. Om die redenen werkte Vlaanderen actief mee aan de totstandkoming van de Verklaring waarbij de klemtoon werd gelegd op het belang van een gedegen havenbeleid en het belang van adaptatie binnen de discussies over verduurzaming.

1.10. EU ministers van Werk en Sociale Zaken bespreken de noodmaatregelen om hun economieën, werkgevers, werknemers en zelfstandigen te helpen

Het Kroatische voorzitterschap heeft op 19 maart 2020 een videoconferentie georganiseerd over de gevolgen van de Covid-19-pandemie op sociaal en werkgelegenheidsvlak. Dit verving de geplande Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken, die in Brussel zou hebben plaatsgevonden. Om de gezondheid van hun burgers te beschermen, hebben de meeste lidstaten onmiddellijke maatregelen genomen, zoals het tijdelijk sluiten van onderwijs- en culturele instellingen, restaurants en bars, of het beperken van reizen en het oproepen tot of verplichten van "social distancing". Hoewel de bescherming van de gezondheid van burgers vooropstaat, mogen de sociale gevolgen niet vergeten worden. De lidstaten vaardigen daarom noodmaatregelen uit om hun economieën, werkgevers, werknemers en zelfstandigen te helpen. Ze variëren van dekking van netto minimumloonkosten tot uitstel van het betalen van belastingen en sociale zekerheidsbijdragen voor werkgevers en zelfstandigen. Voor werklozen passen sommige lidstaten de regelingen voor werkloosheidsuitkeringen aan door de dekking te verbreden, of het uitkeringsniveau te verhogen. Er worden daarenboven maatregelen genomen om thuiswerken en sociale afstand mogelijk te maken in sectoren waar men wel aan het werk kan blijven. Naast nationale maatregelen en acties worden ook gezamenlijke inspanningen op EU-niveau gemaakt. De Europese Commissie stelde onder meer het 'Coronavirus Response Investment Initiative' voor en benadrukte op deze videoconferentie de nood aan goede samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de lidstaten.

1.11. Vlaanderen blijft ijveren voor de bescherming van de transportsector en de logistieke keten

Te midden van de globale gezondheidscrisis die de EU bijzonder zwaar treft, vond op 18 maart een buitengewone Transportraad plaats over de implicaties van de COVID-19 pandemie op de transportsector. Doel was het zoeken naar gemeenschappelijke EU-oplossingen, nadat verschillende lidstaten beslisten de grenzen te sluiten om de verspreiding van het virus tegen te gaan. Tijdens de Raad onderstreepte een zeer groot aantal lidstaten het belang van het continueren van het vrije goederenverkeer. De Commissie stelde hierop te zullen toezien. België wees onder meer op de nood aan soepelheid bij de toepassing van Europese regels, zoals op vlak van rij- en rusttijden. Dit standpunt werd breed gedragen onder de lidstaten, waarvan het merendeel uitzonderingen vraagt op de toepassing van EU-regelgeving inzake wegvervoer. Wat staatssteun betreft heeft de Commissie een tijdelijk kader voor steunmaatregelen uitgewerkt, dat de lidstaten meer flexibiliteit biedt. Daarnaast drong België aan op Europese steunmaatregelen voor de noodlijdende transportsector en een tolerante houding inzake de oplevering en rapportering van infrastructuurprojecten. Wat dit laatste betreft deelde de Commissie mee dat men maximale flexibiliteit zal bieden in het kader van CEF-projecten.

Naar aanleiding van de videoconferentie van de EU-ministers van Vervoer op 18 maart heeft de Commissie een netwerk van nationale contactpunten en een platform opgezet waar informatie wordt verstrekt over de nationale vervoersmaatregelen tegen het coronavirus. Op 23 maart publiceerde de Commissie praktische adviezen voor de toepassing van de richtsnoeren voor grensbeheer om het goederenvervoer in de EU aan de gang te houden. Om te waarborgen dat de toeleveringsketens in de hele EU blijven functioneren, vroeg de Commissie de lidstaten om aan alle belangrijke binnengrensovergangen in het transeuropees vervoersnetwerk (TEN-T) green lanes (prioritaire baanvakken) in te stellen. Die green lanes moeten open zijn voor alle vrachtvoertuigen, welke goederen ze ook vervoeren. Inclusief controles en gezondheidschecks mag het oversteken van een grens niet meer dan 15 minuten in beslag nemen. Op 30 maart besliste de EU de eisen in verband met slots op luchthavens tot en met 24 oktober 2020 op te schorten. Die slots verplichten luchtvaartmaatschappijen ertoe ten minste 80% van hun vertrek- en landingsslots daadwerkelijk te gebruiken, anders verliezen ze die het jaar erna. De opheffing moet de luchtvaartmaatschappijen helpen de drastische daling van het luchtverkeer als gevolg van de coronacrisis op te vangen.

1.12. Commissaris Breton roept de Europese bedrijven op om zelf persoonlijke beschermingsmiddelen te produceren

Het Kroatisch Voorzitterschap organiseerde last-minute op vrijdag 20 maart een informele high-level videoconferentie over de impact van COVID-19 op de EU-industrie en interne markt, in aanwezigheid van Uitvoerend Vicevoorzitter Margrethe Vestager en van Commissaris Thierry Breton. Commissaris Vestager benadrukte dat de Commissie een specifieke mailbox en telefoonlijn heeft die 7 dagen op 7 beschikbaar zijn. Commissaris Breton benadrukte meermaals dat de EU nu zoveel mogelijk zelf moet doen ("we need to walk on our own"). Hij riep de lidstaten op om een lijst te maken van die bedrijven die kunnen voldoen aan de vereisten die nodig zijn om zelf persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM/PPE) en medische apparatuur te produceren en die lijst dan zo snel mogelijk met de Commissaris te delen. De Commissaris wil ook snel geaggregeerde informatie, die de Commissie op regelmatige basis (wekelijks) wenst te verzamelen, om de behoeften op te lijsten en concrete cijfers aan de bedrijven te kunnen geven over de exacte hoeveelheid uitrusting die nodig is. De lidstaten, waaronder België, en de Commissie riepen op tot snelle, gecoördineerde acties en beslissingen. Kernprincipes van de EU zoals samenwerking en EU-solidariteit moeten voorop blijven staan. Er was een wijd pleidooi voor het bewaren van de interne markt, en voor het beschermen van het vrije verkeer van goederen.

1.13. Ministers van Economische en Financiële Zaken besluiten tot flexibiliteit in het kader van het stabiliteits- en groeipact

De ministers van Economische en Financiële Zaken spraken over flexibiliteit in het kader van het stabiliteits- en groeipact, in het licht van de COVID-19-crisis en naar aanleiding van de mededeling van de Europese Commissie van 20 maart over de economische aspecten van de COVID-19-crisis. De ministers van Financiën brachten een gezamenlijke verklaring uit waarin ze zich achter het oordeel van de Commissie scharen dat is voldaan aan de voorwaarden voor het gebruik van de algemene ontsnappingsclausule van het EU-begrotingskader. De ministers bespraken ook de economische gevolgen van de COVID-19-crisis en de diverse maatregelen die op nationaal en Europees niveau zijn genomen. De Commissie presenteerde haar analyse van de situatie en de recente maatregelen die ze heeft genomen, waaronder het Investeringsinitiatief Coronavirusrespons en de tijdelijke kaderregeling inzake staatssteun. De Europese Centrale Bank presenteerde het pandemie-noodopkoopprogramma dat ze op 18 maart had aangekondigd. Omdat het heel moeilijk is de economische gevolgen van de pandemie te kwantificeren en omdat de begrotingsmaatregelen in reactie op de situatie snel evolueren, is het voor de lidstaten moeilijk om geloofwaardige economische en begrotingsprognoses in te dienen. De ministers en de Commissie kwamen overeen om een flexibele en pragmatische aanpak te volgen voor de volgende stappen van het Europees Semester 2020.

1.14. Ministers van Landbouw willen voedselvoorziening in de EU garanderen

Na de afzegging van de Raad Landbouw en Visserij van maandag 23 maart, riep het Kroatische voorzitterschap een high level ministeriële videoconferentie bijeen op 25 maart om van gedachten te wisselen over de impact van het Coronavirus op de voedselketen. Het belangrijkste uitgangspunt van alle deelnemers was het garanderen van de voedselvoorziening in de EU. De Europese Commissie had hiervoor al een paar maatregelen getroffen. Zeker de zogenaamde Green Lanes werden breed verwelkomd, net als de versoepeling van de staatsteunregels en de implementatie van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Ministers hadden ook aandacht voor het gebrek aan mankracht op de landbouwbedrijven die vaak een beroep doen op arbeiders uit andere lidstaten. Ze wezen voorts op de moeilijkheden in een aantal sectoren, onder andere de sierteelt en zuivelsector. Veel lidstaten vroegen daarom om crisisinstrumenten te activeren. Landbouwcommissaris Wojciechowski hield echter de boot af. Lidstaten vroegen ook om een meer verregaande versoepeling van de GLB-regels, met vooral minder of geen controles ter plaatse en de mogelijkheid tot het betalen van voorschotten op de GLB-betalingen om zo te werken aan de cash flow van landbouwers. De Commissie was bereid om deze vragen te bekijken.

1.15. Lidstaten vragen naar meer flexibiliteit om het Investeringsinitiatief Coronavirusrespons te gebruiken

Tijdens de informele videoconferentie van de ministers van cohesie op 27 maart bespraken de lidstaten hoe ze van plan zijn om het Investeringsinitiatief Coronavirusrespons te gebruiken. Via dit initiatief hoeven lidstaten de ongebruikte Europese voorfinancieringsmiddelen voor de Europese Structuur- en Investeringsfondsen niet terug te betalen aan de EU en mogen ze die middelen als nationale cofinanciering gebruiken om rechtstreeks in te spelen op de Covid-19 pandemie. Hoewel de lidstaten de Commissie dankten voor dit initiatief, vroegen een heel aantal, waaronder België, om meer flexibiliteit zodat de middelen terecht kunnen komen waar ze het meest nodig zijn. Ook gaven enkele lidstaten, waaronder België, aan dat het gebruik van middelen voor initiatieven gelinkt aan Corona moeilijk ligt voor lidstaten die de meeste van deze middelen reeds hebben toegewezen. Op vraag van Vlaanderen gaf België ook aan dat de ongebruikte voorfinanciering ongelijk verdeeld is over de landen en regio's in Europa en dat er derhalve vragen gesteld kunnen worden bij de gebruikte methodologie. Tot slot gaf de Commissie aan open te staan voor de vragen naar meer flexibiliteit van de lidstaten. Ze zou binnenkort met een nieuw wetgevend voorstel komen dat hieraan ten dele tegemoet komt.

2. Ontwikkelingen inzake EU-regelgeving

2.1. Voorstellen van richtlijn

Tussen 1 en 31 maart 2020 werden geen voorstellen van richtlijn gepubliceerd. Zie bijlage II.

2.2. Aangenomen richtlijnen

Tussen 1 en 31 maart 2020 werden 11 aangenomen richtlijnen gepubliceerd. Zie bijlage II.

Deze behandelen volgende onderwerpen:

- de definitie van groenten en de lijst van geslachten en soorten
- de vaststelling van bepalingsmethoden voor de schadelijke effecten van omgevingslawaaï
- lood als thermische stabilisator in polyvinylchloride
- lood in soldeer en afwerkingen van uiteinden voor gebruik in bepaald handgereedschap met verbrandingsmotoren
- cadmium in bepaalde stralingstolerante videocamerabuizen
- autowrakken - lood en loodverbindingen in onderdelen
- autowrakken - zeswaardig chroom als anticorrosiemiddel in het koolstofstalen koelsysteem in absorptiekoelkasten in kampeerauto's
- zeswaardig chroom als corrosiewering in het koolstofstalen koelsysteem van absorptiekoelkasten
- lood in geplatineerde platinaelektroden voor gebruik bij bepaalde metingen van geleidbaarheid
- het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde wat betreft de bijzondere regeling voor kleine ondernemingen
- voorschriften voor betalingsdienstaanbieders

2.3. Omzetting EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde

In bijlage II gaat een stand van zaken van de omzetting van EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde.

2.3.1. *Vlaams scorebord interne markt*

Voor de categorie van "interne markt" richtlijnen publiceert de Europese Commissie tweemaal per jaar een scorebord. Het scorebord van de Europese Commissie is een overzicht van de omzettingsprestaties van de 28 lidstaten, met inbegrip van België. Op basis van deze gegevens wordt een "Vlaams scorebord interne markt" samengesteld.

A. Vlaams scorebord juni 2020

Het Vlaams scorebord van juni 2020 telt 8 "interne markt" richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten. Hier is al één richtlijn van omgezet.

B. Vlaams scorebord december 2020

Het Vlaams scorebord van december 2020 telt 9 "interne markt" richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

C. Vlaams scorebord juni 2021

Het Vlaams scorebord van juni 2021 telt 2 "interne markt" richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

2.3.2. Overige Vlaamse omzettingdossiers

Er zijn momenteel geen richtlijnen die niet onder de interne markt vallen die Vlaanderen moet omzetten.

2.4. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid moest in maart 2020 nog maatregelen nemen in 12 inbreukdossiers (= de *lopende* inbreukdossiers). Het gaat om:

- 4 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen
- 8 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

De Vlaamse overheid was in maart 2020 betrokken in 8 inbreukdossiers waarin de nodige maatregelen reeds werden genomen (= de *afgeronde* inbreukdossiers). Het gaat om:

- 5 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen
- 3 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen en andere bronnen van het Europees recht

Overzichtstabel - stand van de procedure van de *lopende* inbreukdossiers:

Stand van de procedure	31.01.2019	28.02.2019	31.03.2019	30.04.2019	31.05.2019	30.06.2019	31.08.2019	30.09.2019	31.10.2019	30.11.2019	31.01.2020	29.02.2020	31.03.2020
Ingebrekestellingen	10	10	7	7	7	7	8	8	9	9	11	11	11
Met redenen omklede adviezen	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1
Dagvaardingen	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eerste veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ingebrekestellingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dagvaardingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tweede veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal aantal inbreukdossiers	13	13	9	9	9	9	10	10	10	10	12	12	12

Bijlagen

Meer informatie vindt u als bijlage:

BIJLAGE I	Agenda binnen de (Europese) Raad
BIJLAGE II	Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management

Jan JAMBON